

LÄTTLÄST PÅ FRITIDS GER BRA SKOLRESULTAT

12 TIPS
Så får du eleverna
att läsa mer!

Till dig som
arbetar på fritids!

Krångla inte till saker – ta det enkelt! Det är uppmaningen från fritidspedagoger som nu satsar på att läsa högt ur lättlästa böcker.

Resultaten har kommit snabbt. Eleverna har inspirerat varandra till läsning och gått från att tycka att läsning är svårt eller till och med tråkigt, till att själva välja en bok i bokhyllan.

Det gynnar läsutvecklingen, förbättrar skolresultaten och skapar lugnare stunder på fritids.

Gunilla Hagman, f.d. skolbibliotekssamordnare uppmanar med sina **12 tips** folkbibliotek och fritidshem att samarbeta för lästunder på fritids.

Redan nu har flera bibliotek och fritids följt hennes råd och fått lugna lästunder mitt i en annars ganska intensiv verksamhet.

Vill du veta mer om projektet "Lättläst på fritids", kontakta Gunilla Hagman.

gunilla.x5000@bahnhof.se

- Enligt läsforskaren och professorn Ingvar Lundberg behövs det 5000 timmars lästräning för att bli en fullgod läsare.

Läser du 1 timme om dagen varje dag året runt, behöver du träna i nästan 14 år.

Läser du 1 timme 5 dagar i veckan behövs nästan 20 år!

Inspirationsböcker!

- Mem Fox: Läsa högt!
- Marie Eriksson: Lärande i sagans värld
Marie Eriksson: Barnbokens magi (2017)
- Ingvar Lundberg: Alla kan lära sig läsa och skriva

Varför lättlästa böcker?

- Alla elever som blir höglästa får alltid höra hela berättelsen.
- En berättelse - en läsare.
- Passar många elevers läsnivå.
- Ger eleven en ökad chans att själv hinna läsa ut boken på en och samma gång.
- Tar oftast inte mer än 5-15 minuter att läsa
- Alla orkar sitta stilla och lyssna så länge.
- Ger tidsutrymme för att också hinna samtala om boken.
- Ger större möjlighet att hinna med många spontana lässtunder.

Varför högläsning?

Det bästa med högläsning

- Språkinläringen gynnas.
- Barnet får tidigt lära sig att man läser från vänster till höger, uppifrån och ned.
- Barnet får kunskap om världen och hur olika saker fungerar.
- Barnet får möjlighet att identifiera sig med olika karaktärer och uppleva känslor ur berättelsen.
- När vi samtalar med barnen om det vi läst, väcks funderingar och reflektioner hos dem.
- Barnet blir mer intresserat av att lära sig läsa och får lättare att lära sig det.
- Barnen får möta nya ord; ord som de sällan får höra i vanliga samtal. Det berikar deras ordförråd.
- Barnet lär sig hur berättelser brukar vara uppbyggda, vilket ger dem en god beredskap inför den egna läsningen i framtiden.
- Barnet upptäcker i böckerna en värld av äventyr, spänning, kunskap och glädje. Det banar väg för deras eget intresse för läsning och litteratur.

Läsning = språkutveckling!

- Sjuåringen har ett ordförråd på ca. 5000-7000 ord.
En läsande sjuttonåring har ett ordförråd på ca. 50 000-70 000 ord, medan den sjuttonåring som inte läser "bara" kan ca. 15 000-17 000 ord.

12 tips för att öka elevernas läslust

- 1 Utse läsansvariga

- alla behöver inte vara aktiva, men alla behöver vara överens om att läsning är en viktig fritidsaktivitet

2 Uppdatera bokhyllan

- Ta bort gamla och /eller trasig böcker

3 Skapa en mysig läsmiljö

Läshörnan på Stugsundsskolans fritids

4 Samarbeta med biblioteket

25 fräscha lättlästa böcker – både skönlitteratur och faktaböcker

Affisch på bokomslagen

Sandvikens bibliotek

Filipstads bibliotek

- ”Nu under sportlovet har jag bytt ut påsarna och har fått otroligt bra respons från personal och barn. De läser innan skolan, de högläser efter skolan och använder verkligen böckerna. Tänkte att du kanske ville höra att läsglädjen med lättläst på fritids har nått långt utanför Söderhamn :) ”

Sandra Nelson bibliotekarie

5 Fyll på med fler faktaböcker och skönlitteratur

6 Lättlästa mångspråksböcker

- Låna gärna samma bok på elevens modersmål och svenska – om det finns.

Elevenkät – 8 frågor

- **Läser du / tittar du i böcker på fritids?**
Ofta Ibland Aldrig

- **Brukar någon vuxen läsa för dig på fritids?**
Ofta Ibland Aldrig

- **Läser du / tittar du i böcker hemma? OBS!
inte läxböcker.**

Ofta

Ibland

Aldrig

- **Brukar någon läsa för dig hemma?**

Ofta

Ibland

Aldrig

- **Tycker du om att läsa / titta i böcker?**

Ja

Lite grand

Nej

- **Tycker du om att någon läser böcker för dig?**

- Ja

Lite grand

Nej

- **Brukar du låna hem böcker från skolans bibliotek?**

Ofta

Ibland

Aldrig

- **Brukar du låna hem böcker från folkbiblioteket?**

Ofta

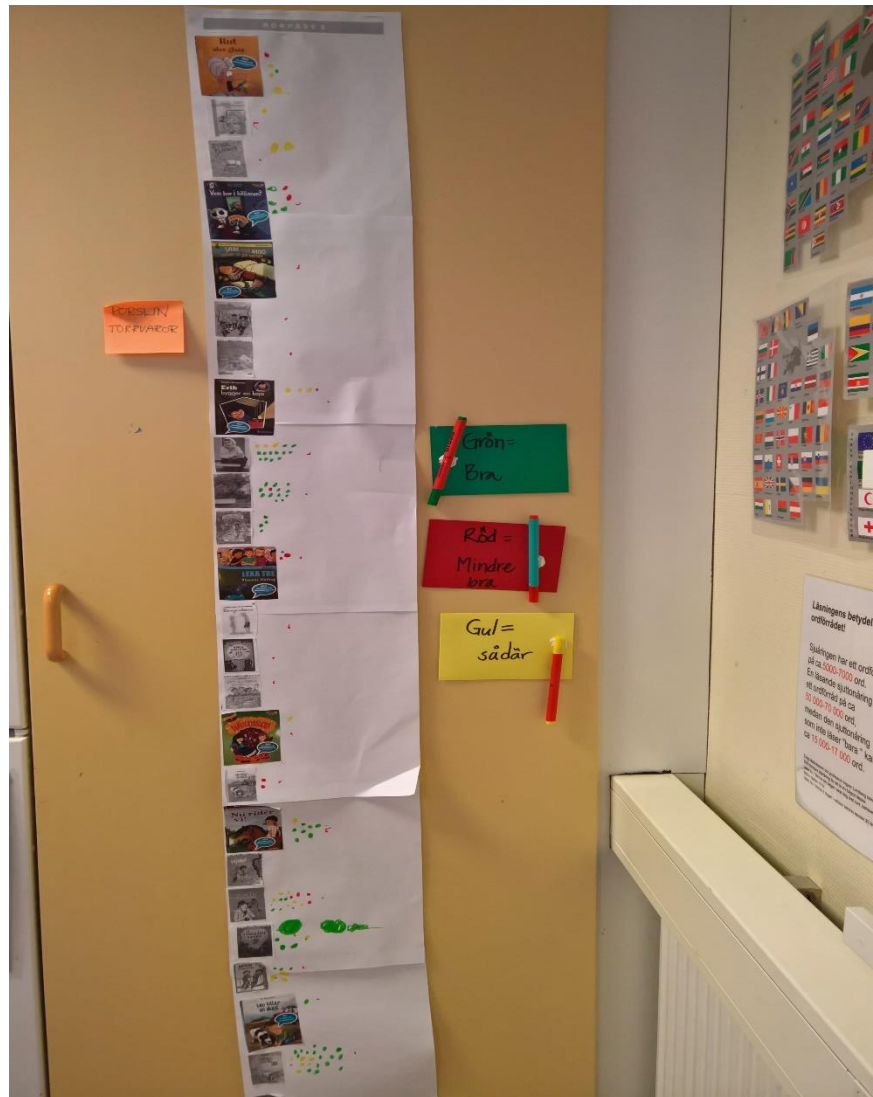
Ibland

Aldrig

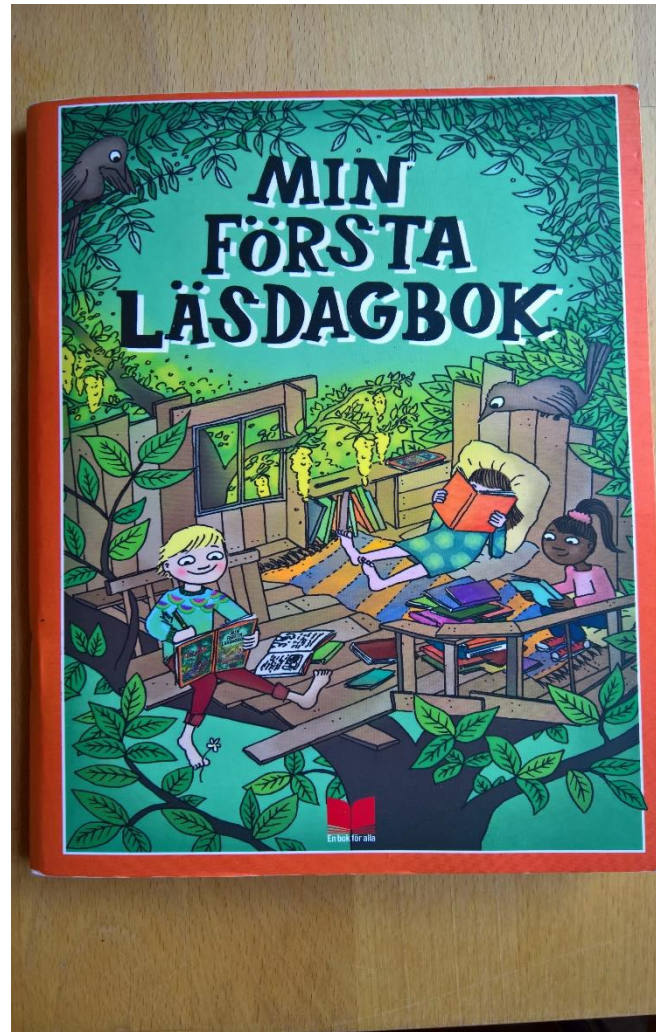
7 En berättelse – ett lästillfälle

- Läs en lättläst bok om dagen – kan vara en utmaning för både eleverna och personalen!

8 Låt eleverna vara delaktiga. Gör en "bedömningsaffisch"

Läsdagbok till alla fritidselever

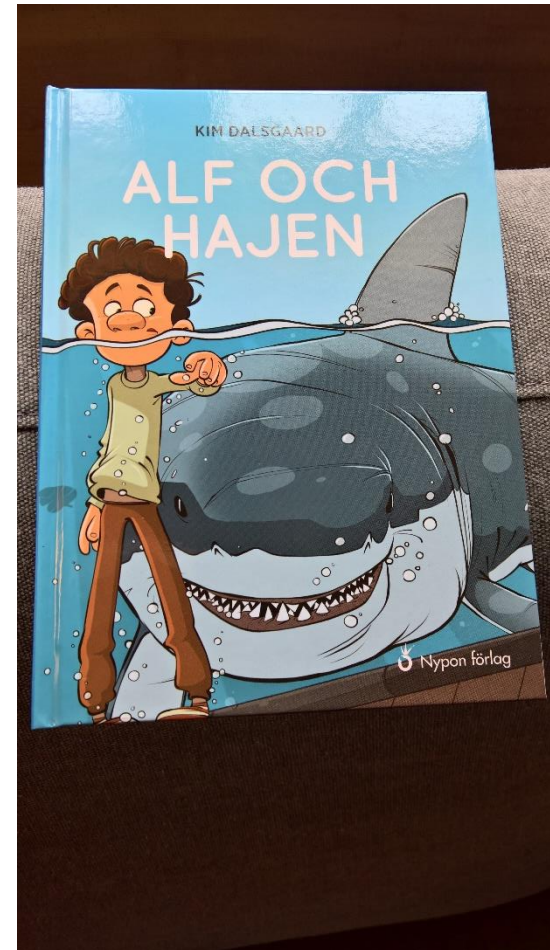
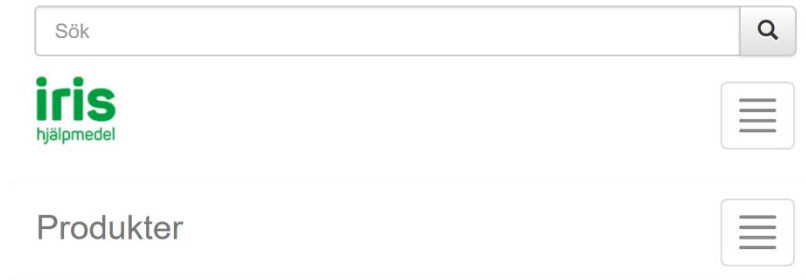

9 Erbjud hela läsoplevelser – framgångsfaktor för högläsning

- Lättlästa böcker
- Noveller
- Spökhistorier
- Sagor
- Bilderböcker

10 Använd gärna digitala hjälpmedel – typ läsplatta, kanon och "lady bug"

Ladda ner dokument

 Quick start Lumens HD 125

11 Lätt att samtala om böcker

- Många böcker inbjuder till samtal om saker som engagerar eleverna och som de kan känna igen sig i:
- Rädsla, mobbning, att vara en bra kompis, hjälpsamhet, snatteri, att inte tala sanning, känslor, husdjur olika intresseområde som sport, djur, musik, teknik m.m.

Lätt att samtala om böcker

- Aidan Chambers tre enkla frågor:
- Var det något du gillade i boken?
- Var det något du inte gillade?
- Var det något du inte förstod eller tyckte var svårt?

12 Skapa läsaktiviteter

- Schemalagda lästunder för alla elever
- Uppmuntra äldre elever att läsa för de yngre
- Läsa efter lunch eller vid mellanmålet
- Läsa på utflykter
- Läsa ute
- Läsa för dem som kommer tidigt
- Läsa för dem som är kvar på fritids sent på dagen

Skapa läsaktiviteter forts.

- Speciella läsdagar
- Läsbingo på fritids
- Besöka närmsta bibliotek då och då
- Öka mängden ”spontanläsning”

- **Läsintresse** är den mest avgörande faktorn för hur elever klarar sig i skolan.
- **Samtalet om det vi läser** är grundbulten för att skapa ett bestående läsintresse

Fritidshemmens + bibliotekens ”uppdrag”

- Att visa på att böcker och läsning också kan vara en lustfylld fritidsaktivitet.
- Att fritidseleverna får hjälp, stöd och peppning att hålla den lusten vid liv.
- Sträva efter att fler barn blir ”bokslukare”!

Några röster från Söderhamn:

- Jättebra och positivt att regelbundet få nya fräscha böcker. Känns som en lyx!
- Fantastiskt bra för värdegrundsarbetet.
- Responsen från barnen blir så tydligt positiv. De tycker att lässtunderna är givande och frågar efter dem. Kommer oftare och vill bli lästa för.
- Böckerna har varit populära.

- Mycket diskussioner.
- En berättelse – ett lästillfälle är en jättebra metod som passar vår verksamhet.
- ”Sportkillarna” har ändrat attityd till läsning
- Barnen läser oftare spontant – själva och för varandra – läsintresset har klart ökat

LÄTTLÄST PÅ FRITIDS GER BRA SKOLRESULTAT

12 TIPS
Så får du eleverna
att läsa mer!

Till dig som
arbetar på fritids!

Krångla inte till saker – ta det enkelt! Det är uppmaningen från fritidspedagoger som nu satsar på att läsa högt ur lättlästa böcker.

Resultaten har kommit snabbt. Eleverna har inspirerat varandra till läsning och gått från att tycka att läsning är svårt eller till och med tråkigt, till att själva välja en bok i bokhyllan.

Det gynnar läsutvecklingen, förbättrar skolresultaten och skapar lugnare stunder på fritids.

Gunilla Hagman, f.d. skolbibliotekssamordnare uppmanar med sina **12 tips** folkbibliotek och fritidshem att samarbeta för lästunder på fritids.

Redan nu har flera bibliotek och fritids följt hennes råd och fått lugna lästunder mitt i en annars ganska intensiv verksamhet.

Vill du veta mer om projektet "Lättläst på fritids", kontakta Gunilla Hagman.

gunilla.x5000@bahnhof.se